

ÚJ CIMBORA

KÉPES GYERMEKLAP

1935. MÁJUS
20.

III. ÉVFOLYAM
14. SZÁM

Szép májusi kirándulás a nagy ernyő alatt,
Esőtől és naptól védi, ki alatta halad.

MEGJELENIK HAVONTA HÁROMSZOR - SZERKESZTI: FERENCZY LÁSZLÓ MARCELLA
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: CLUJ, STR. BARON L. POP No. 5. - TELEFON: 6-87.

APRÓSÁGOK TARKASÁGOK

Kertészkedjünk ...

Nefelejts. Latinul: Myosotis. A legszebb tavaszi virágok egyike. Alacsony, szegélyezésre igen alkalmas, bokorban virító, égszínkék virág. Április-májusban nyílik. Vetendő: június-július hónapokban, a szabadba. A megerősödött palánták október-november hóban ültetendők szét. Átteelve a következő tavaszon nyílnak. Magva gömbölyű, fényes fekete, akkora, mint egy fiókbolha.

Nyári nefelejts. Sötétebb kékszinű, mint a tavaszi nefelejts, virága is másforma, de ez is áttelev. Nyáron nyílik. Magva világos barnás, kicsi félhóldszerű, csillangós, mindenhez odaragad.

DALOLJATOK KIS CIMBORÁK ...

Sólyom madár ...

Sólyom madár rakja fészket a sziklán.
Lenn a völgyből búsan nézi egy kislány.
— Könnyű neked, sólyom madár, van párod,
Akivel a nagy világot bejáród.

Eszperantó Múzeum.

Az eszperantisták sem akartak elmaradni ötlet dolgában a zürichi babagyárosok mögött. Ők meg az Eszperantó múzeumot alapították meg Bécsben. Ez is egyetlen a maga nemében, az egész világon. Itt gyűjtik össze azokat az eszperantó nyelven megjelent könyveket, füzeteket, plakátokat, hajó, fürdő és idegenforgalmi reklámokat, eszperantó jelvényeket, amelyek eddig a világ minden részén megjelentek. Érdekes, hogy a múlt hetekben az Uj Cimborá szerkesztőségét is felkereste ez a bécsi múzeum. Emlékeztek még az Uj Cimborá által kiadott Miki-Puki eszperantó magyar nyelvű levelezőlap sorozatra? Nos, Hollandiában a „Praktiko“ című eszperantista lap cikket irt erről a levelezőlap sorozatról, hogy az erdélyi gyermekek milyen érdeklődéssel olvasgatják a csengőbongó eszperantó versikéket. Ezt az egész világon elolvasták. S a bécsi Eszperantó Múzeum azonnal irt az Uj Cimborának, hogy küldjön ezekből a levelezőlapokból egy sorozatot a múzeum számára. Így, ha egyszer Bécsben jártok, s az Eszperantó Múzeumot felkeresitek, ott találjátok majd az Uj Cimborá Miki-Puki szereadját is.

Életmentő gyermekek.

Egy Newyork melletti kisvároskában történt. Tűz ütött ki egy nyolcemeletes szállodában.

Az amerikai városokban régi szokás az, hogy éppen úgy, mint a sportesapatoknál, a tűzoltóknál is megszervezik az ifjúsági segélyesapatot, 10—12—14—16 éves gyermekekből, akik tűz esetén segítkeznek a felnőtteknek, hogy milyen ügyesen, igazolja az alábbi eset.

A tűz kitörése pillanatában épp a szálloda környékén tartózkodott a gyermektűzoltóság parancsnoka, egy 14 éves fiú. Látva a veszedelmet, azonnal riadó jelt adott le társainak, akik pillanatok alatt összegyűltek, felszerelésükkel, mentőlétráikkal, s mire a felnőttek csapata megérkezett, a szálloda női és gyermek lakói meg voltak mentve a biztos tűzhaláltól. Igaz, hogy a hős gyermekek közül nem egy megsebesült. De volt is nagy éljenzésben, dicsőségben részük. Nemcsak a szülők, rokonok, de az egész város büszke a hős és bátor kis csapatra, akiket az ország kormányzója külön-külön is kitüntetett.

Most gondolkodtok magatokban, hogy lehet az, hogy ezek a gyermekek ilyen nagy tettet vittek véghez? Valakinek tanítani kellett őket, foglalkozni kellett velük, hogy ilyen fegyvelmezett kis csapatot tudtak alakítani. Nos, ha gondolkodtok a dolgon, írjátok meg levélben, miben látjátok magyarázatát, hogy az amerikai gyermekek ilyen rendkívüli munkateljesítményre is képesek. A legjobb hozzászólásokat leközzöljük.

Köszöntő.

(Tanítók, tanítónők nevenapjára.)

Kis seregünk lány suttogó imája,
Mindent betölt és föl az égre száll.
És óhajunk a jó Isten trónjánál,
Úgy érezzük — meghallgatást talál.
Szívünk megtelik csöndes áhitattal.
Összetett kézzel hálát rebegünk.
Szeretett jó tanítónőnk (tanítónk) légy üdvöz,
Téged a jó Isten adott nekünk.

A neved napján szétfut künn a felleg,
De érezzük szíved szeretetét.
S mi kis fázó madárkák megköszönjük,
Amit értünk oly örömmel tétted.
Szereteteddel maradj mindig velünk,
Minden utadon védjen az Isten.
Dobogjon meghittén szíved velünk,
És mi elzengjük énekünk itten.

Bodnár Irma.

A kis madarakhoz.

Tarka-barka kis madarak,
Ne féljétek, nem bántalak.
Nem bántalak, ne féljétek.
Hogy búsítnám meg szívetek!?

Ha kezemre szállanátok,
Sem venném el szabadságtok;
Tollatokból sem szakasztok,
Kalapomon rózsát hordok.

Repüljétek közelembe,
Még közelebb, — a kezemre;
Nyoma sem lesz tollatokon,
Oly gyöngéden simogatom.

Zalár József.

Ismerjük meg szülőföldünket.

Valamikor régen Erdély szép földjén ágátirsek laktak. Ezek pogányok voltak és pogány isteneket imádtak, de hittek a tulvilági életben. Törzsekre voltak osztva és legjobb béke-ségben éltek. Szerették a pompát és az ékszereket, melyeket erdélyi aranyból csináltak. Ők már ismerték Erdély gazdag aranybányáit.

Az ágátirsek után Erdély a dákok kezére jut. A dákok az ágátirsekkel rokonok voltak. Vitéz és harcias nemzet volt a dákok nemzetsége. Törzsekben éltek ők is, de később Burehista nevű királyuk egyesítette őket. Róluk már tudjuk, hogy földműveléssel és állattenyésztéssel foglalkoztak.

Egy dák böles arra tanította őket, hogy haláluk után jobb élet vár rájuk. A böles készítettett magának a föld alatt egy vermet. Tele hordta minden jóval és azután elbujt a dákok elöl. Három év múlva meghízva és nagyszerű egészségben kijött földalatti barlangjából és elbeszélte a dákoknak, hogy ő a más világon volt. A dákok hittek neki s attól kezdve úgy tisztelték, mint Istenüket. A böleset Zámolkszisnek hívták.

Erdélyt a dákok után Dáciának nevezték el. Dácia fénykorát Decebal, a legnagyobb dák király idejében élte. Alatta Dácia határai kiterjedtek a Dunáig. Többször át is keltek rajta és kifosztva az ott lakó népeket, gazdag zsák-

mánnyal tértek haza. A szomszéd népek rómaiak voltak.

Krisztus idejében a rómaiak voltak a világ urai. Birodalmuk, három világrészre terjedt ki: Európára, Afrikára és Ázsiára. A rómaiak művelt és harcias nép voltak. Műveltségüket a világ népei mind átvették. Fegyelmesség és büszke katonáiktól remegett a világ.

Abban az időben, amikor a dákok királya Decebal volt, a rómaiak császára Domiciánus volt. Ez többször megkísérelte, hogy elfoglalja Dáciát, de mindannyiszor kudarcot vallott. Egyszer azonban mégis sikerült legyőznie a dákokat, de győzelmének eredményét nem tudta eléggé kihasználni, mert a római birodalmat más oldalról is döngették és így a dákokkal szegyenletes békét kötött. Adófizetésre kötelezte magát a dákokkal szemben. Római tiszteket és mérnököket küldött a dákok részére, hogy római rendszer szerint képezzék ki a dákokat és római mintára építsenek várakat Dáciában.

Domicián után Traján emelkedett a római császári trónra. A legelső gondolja az volt, hogy felbontassa azt a lealázó békét, amelyet elődje kötött a dákokkal. A béke felbontása után két hadjáratot indított a dákok ellen. Dácia legerősebb és egyben fővárosa: Szármizegetuza volt. Ez a vár ott feküdt Hunedoara megyében, a mai Grădiste helyében. A dákok, bár hősiessen

harcoltak a büszke rómaiak ellen, mégsem tudták őket feltartóztatni hódító útjukban.

Súlyos veszteségek után Decebál a várba vonult vissza és ott utolsó ellenállásra biztatta dák vitézeit. A rómaiak a várat kemény harc és megfeszített ostromlások után diadalmasan elfoglalták. Decebál, hogy élve ne jusson a győzők kezére, törével szíven szúrta magát. Az életben maradt dákok egy része a hegyek közé menekült, más része pedig helyén maradt és összeolvadt a rómaiakkal.

A rómaiak Dáciát csakhamar boldog és gazdag tartománnyá változtatták át. Katonákat, mestereket és tisztviselőket hoztak ide. Ezek római szokásokat és műveltséget honosítottak meg. Városok, fürdők, színházak, épültek. Dáciát a birodalom fővárosával, Rómával összekötötték országúttal. Élénk kereskedelmi és

ipari élet indult meg. Az arany és sóbányákat művelés alá fogták. Egyszóval virágzó tartomány lett Dáciából. Nevezetes városok voltak a rómaiak idejében: Cluj, Turda, Alba-Iulia, amelyeket latinul Napoca, Potaiissa és Apulumnak hívtak.

A rómaiak körülbelül 160 vagy 170 esztendőig tartották uralmuk alatt Dáciát. A büszke római sasok (mert ilyen állatokkal díszítették zászlóikat) azonban kirepültek dáciai meleg fészkekből, mert Krisztus után a harmadik században hatalmas néptenger árasztotta el Dáciát. A rómaiak nem tudták megállítani a néptenger hullámaint és ezért kivonultak Dáciából Aurélianus császáruk idejében.

A néptenger első hullámaint, melyek előlötték Dáciát, a gótok idézték elő.

Józsa János.

Talpas és Barnabás kalandos utazása repülőgépen.

Irta: **Teleky Dezső.**

(22. folytatás.)

A Hinlopen-szorost átvágva, elértek a Spitzbergák Északkelet-szigetéhez. Ennek a nagy szigetnek nyugati partján elhúzódó, meszeseterjedő térsége végre-valahára kedvezőnek mutatkozott a leszállásra.

Talpas itt már nagyon alacsonyán repült. Több szűkebbkörű keringést végzett, mint a kémlelő héja, aztán nem messze a tengertől szerenesésen leszállt. A repülőgép alsó kerekei a reájuk rakódó jégkéregtől kattogva-pattogva végiggurultak a fagyos földön.

— Hip, hip, hurrá! Célunkat elértük! — kiáltotta Talpas büszke önérettel.

— Hát ez a fehérkék ország? kérdezte Barnabás együgyűen, s bizalmatlanul nézte a jeges, havas tájat.

— Igenis, Barnabás koma! Ez a mi ígért-földünk! Érezd magad jól, mintha éppen ott-hon volnánk. Öröömöm kimondhatatlan.

— De hát itt megfagyunk. Az orrom hegyét már nem is érzem!

— Akkor táncoljuk el a csüddöngölőt, a tereburáját! Ha ugrálással a vérünket kissé megmozgatjuk, kimelegszünk tőle. Te csak dünyögj ütemesen, fujjad a nemzeti jelszót. Én a nótát fújom, szöveget is csináltam hozzá.

Barnabás kényszeredetten elkezdte, hogy: Dirmi durmi, durmi dur...

Talpas rávágta: aki fázik, nem is úr! Aztán folytatta:

Előttünk a Jegestenger
Olyan fehér, mint a kender...
Dirmi, durmi, durmi, dur!

Ha fázik a székely medve,
El ne legyen keseredve!
Ad a nap még meleget.
Izzadhatunk eleget.
Dirmi, durmi, durmi, dur!

Hogy a fagyot jól kiálljuk,
a eszmánkat ne sajnáljuk!
Mit nekünk egy talpalás?
Rugjad, rugjad, Barnabás!
Dirmi, durmi, durmi, dur!

Amint így döngölték a havas jeget, hát bizony észre sem vették, hogy tőlük oldalt, meg-lehetősen távol, egy szép fehér bundás sarki róka ül, s fejét hol jobbra, hol balra hajtogatva, értelmetlenül bámul a bolondos jeleneten.

— No, ugyebár, konyé, kezdünk már fölmelegedni! — szólt Talpas az erősen lihegő Barnabáshoz.

— Kezdünk, kezdünk! De hát napokon át nem táncolhatunk egyvégbe! Nem ártana egy kis tüzről gondoskodni.

— Igen, de honnan szerezzünk fát? Itt nincsen erdő, s ameddig a szemünk ellát, még egy rongyos bokrot sem pillanthatunk meg. Olvas-tam, hogy e szigeten, nyáron, egyedül a sarki fűz rügyezik, de ez a cserjévé esenevészedett fűz is olyan nedves, hogy törzséből tüzet csinálni nem lehet. S még ilyen cserje sincs a közeliünkben.

— Hát akkor egyenesen megfagyunk! Nincs más eshetőség! — szólt Barnabás lemondóan.

— Mozogni fogunk, járnunk fogunk kissé körülnézzük a terepet. Kirándulást teszünk a part felé. Meglátod, hogy hamar megszokjuk ezt az időjárást! — vigasztalta Talpas Barnabást. — Különben is, amint a gépről leszálltunk, a hő-

mérő csak 8 fokot mutatott. Ez még nem olyan nagy hideg. Gyergyóban telenként még 20 fokot is megértünk nem egyszer!

De akkor legalább benn voltunk a vacunkban, széltől, fagytól óva! — jegyezte meg Barnabás epésen — Gyere, s ne haragudjál! Sétáljunk a part felé! Hátha találkozunk jóakaratu emberekkel, akik segítségünkre lehetnek. Norvég halászok szoktak ide felkalandozni — rozmárvadászat céljából. Ezek itt kunyhót szoktak összeeszkábálni a magukkal hozott fákból, deszkákból, prémes hőrökből. Talán nekünk is juthat ilyen szerű bódében egy-két napra pihenőhely. Gyerünk!

Ezzel karonfogta Barnabást, s a tengerpart irányába indultak meg.

Ekkor vették észre a sarkirókát, amely közeledtükre hamar sarkon fordult, s ijedten futásnak eredt.

— Nini, fehérróka! — kiáltotta Talpas élénken. — Állj meg! Állj meg! Hogyan szalad a betyár. Félti, menekíti ezüstszínű bundáját! Féltetheti is, mert annak sokkal nagyobb értéke van, mint a mi veresrókánk prémjének.

— A sarkiróka-nemzetség is éppen olyan gyáva náció lehet, mint a mi róka fajtánk. Gyáva és ravasz! Ammondó vagyok, hogy nem is lehetett ez más, mint kém, ronda spion, aki minket megfigyelt.

— Csak kémkedjék, ha neki jól esik! — szólt Talpas fitymáló hangon. — Ez nekünk gondot ne okozzon!... De szemlélődjünk egy kissé... Hol is járunk voltaképpen?...

Talpasék messzire láthattak végig a jégmezőkön, amely mérhetetlen távolságban terjedt délre és keletre.

A jégmező a látóhatár végén lassanként magas síksággá emelkedett, de közben egyetlen halom, egyetlen domb sem ütközött ki az óriási síma térségből.

A jégmező felszínét nagyrészt tömött hóréteg borítja, máshol a széltől kicsiszolt jégmező hibátlan fehér márványnak látszik. Amott finom hópor oly sűrűn fedi be a jégtáblát, hogy az fehér bársonyszőnyegnek tűnik fel.

A tengerpart a leszállás helyétől körülbelül két kilométernyire volt.

Mivel Barnabás néhányszor az üvegsíma jegen hasravágódott, bosszankodva kijelentette, hogy ő többé két lábon nem urizál. Ráhelyezkedett mind a négy lábára s hamisítatlan medvemódra cammogott a fűrgelábu Talpas után.

Egyszer csak Talpas koma megállt, s érdeklődve, hosszan figyelte az északnyugati partot.

— Mintha cementoszlopokból álló erődítmény húzódnék ott végig! — dunnyogta magában. Aztán ismét megindult... Körülbelül két-száz lépés után újra megállt. — Nem! Az ce-

menterődítmény mégsem lehet!... Itt a sarki övben cementtel nem dolgozhatnak. A fagyos cement szétporlik — állapította meg vizsgálódásai közben.

— Mit nézel úgy Talpas konyé? Látsz talán valami furesaságot? — érdeklődött Barnabás.

Talpas a part felé mutatott.

— Hát te nem látod azt a sáncfelét?

Barnabás erősen meregette a szemét.

— Azt ott hosszant? Valami bástya, valami emelvény... vagy ha nem az, akkor várfal!

— Én másnak nézem! — felelte Talpas. — S ha igazam van, — az én szemem ritkán csal — akkor disznószerecsének örvendhetünk, konyé! Mert akkor az ott nem más, mint ledöntött fák hatalmas tömege, melyet a tengeráram idesodort. Ilyen estről még olvastam valahol...

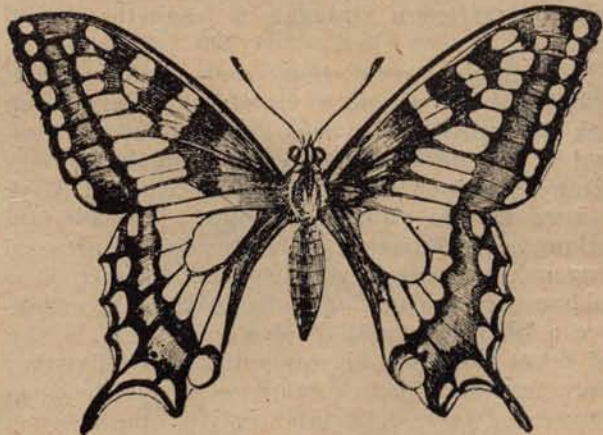
No erre már Barnabás is felállott. Két mancsát úgy formálta a szeme elé, mintha látócsővön keresztül nézne. Kis idő múlva megszólalt:

— Valóban azok egymásra fektetett faoszlopok. De vajjon nem tábori fedezék? Az emberek gonoszak és vérengzők, hátha még itt Jégországban is hadakoznak egymással?

— Ami azt illeti, itt is hadakozhatnának, azonban ez az óriási famennyiség több ezer ember védelmére is sok volna. E szigeten pedig nem hiszem, hogy összesen tíz ember laknék. Az a tömördek uszadékfa csakis a dél felől jövő tengeráramlattal kerülhetett erre a távolos sarki vidékre. De nemsokára közelről is meggyőződhetünk, hogy helyes-e az én feltevésem?

Most már jól kilépve folytatták útjukat. Az a remény, hogy fához jutnak, Barnabásba erőt és bizalmat öntött. Még a járása is biztosabb lett.

(Folytatjuk.)

*Künn a réten száz virág,
Enyém mostan a világ.
Könnyű szárnyam tova lebben,
Kis király sem élhet szebben.*

Szeresd a fát!

Szeresd a fát hiszen ő érez.
Szép gyöngéden nyulj leveléhez,
Agát ne törd, lombját ne tépd le.
Hagyd annak a mi: épnek, szépnek.
Ne bántsá a fát!

Ő is anya, minden levele,
Egy-egy gyermek gonddal nevelve.
És gyermek minden ágacskája,
Szeretettel tekints föl rája —
Szeresd a fát!

Édes gyümölcsét várva várod,
S mégis letépnéd a virágot?
Szegény virág gyorsan elszárad,
S te bánkódol majd — késő bánat! —
Ne bántsá a fát!

Megtépett fának nincs virága,
Mint a vak úgy néz a világba.
Oly bus a fa a tördelt, tépett,
Mint anyád, ha elvesztne téged —
Szeresd a fát!

Falombok közt viharba, vészbe-
Lám mégse ing a madárka fészke;
Fáradt, ha vagy, leülsz alája,
S elszenderít madár danája. —
Ne bántsá a fát!

Mind, akik fákat ültetének,
Sirjukra szálljon hálaének,
Asóval is költők valának,
Szép lombos fáról álmodának —
Szeresd a fát!

Benedek Elek.

Ne pusztítsátok a virágokat!

Nagyon szeretem a tavaszt. Sok szép virág nyílik, a levegő balzsamos a fák rügyeinek illatától és erdő-mező megtelik vidám gyermek-sereggel. Mindig szomorúság fog el azonban, ha látom hazavonulni a gyermek-csapatot. Mindenkinnek a kezében elhervadt virágcsokrok, kalapok, ruhák teletüzdelve virággal. Sokan egész kötés fűzfabarkát szorongatnak markukban, — hogy mindezek másnap a szemétkébe kerüljenek.

Szép a virág a szobában és szép a virág a ruhán is, ha okkal-móddal alkalmazzuk. De nagy hiba egész réteket, erdei tisztásokat lekoppasztani a hímest virágdisztól azért, hogy mire hazaértek a virággal, a szemétkébe kerüljenek.

Elmondom most, hogy azok, akik meg gondolatlanul pusztítják a virágokat, hogyan válnak sok apró élőlénynek gyilkosává? Tavasszal az ébredő méhecskék és dongók számára bizony szűkösön van megterítve az asztal. Csak a kora tavaszi virágok feslenek ki a déli lankákon, a fűzfabarká fehér és sárga picussai lengenek a tavaszi szellőben. Az északos oldalakban, szakadékokban még hó van. Az erdőkben a hóvirág, mandikó és a májfü sok helyen hó felett ringatják kis fejüket. Bizony, ilyenkor nagy feladat a méhek számára az élelem megkeresése. Nemcsak a saját maguk táplálásáról kell gondoskodniok, hanem a méhkirályné palotájában levő kis bölesökben levő méhporontyokat is táplálniok kell. Hamarosan megtudja azt a méhkas minden tagja, hogy hol áll egy szép barkás fűzfa, és megkezdődik a hordás.

Ha aztán kivonul a gyerekesapat, lepusztítja a virágokat, letépedi a barkákat, a méhdajkák szomorúan, éhesen és élelem nélkül érkeznek vissza a méhállam gyermekszobáiba. Szomorú napok köszöntenek be a méhkasba. Pusztulnak a dajkák, pusztulnak a kis méhecskék s mire életre csókolja a meleg májusi napsugár a virágok ezreit, a méhkasban megszünt a munka zsongása, éhenhalt az egész család.

Ne higyjétek, hogy amit itt elmondottam, ijesztéssel szántam. Bebizonyították a tudósok, hogy városok környékén, ahol sok a kiránduló gyermek és török, tépik a virágokat, meg a barkát, nagyon sok méh pusztul el tavasszal és a kas népeisége nem szaporodik. Gondoljátok tehát meg, hogy mennyi barkát és mennyi virágot visztek haza mezei és erdei sétáitokból!

A fűzfa barkán levő virágpor a méhporontyok legkiválóbb tápláléka. Ezért gyűjtik olyan szorgalmasan tavasszal a méhek a virágport. A mézben ugyanis a főtápláló rész a cukor. A virágporban azonban sok olyan táplálék van, amit összetétel tekintetében a tojásfehérjéhez hasonlíthatunk.

Még valamit szeretnék a szivetekre kötni. Sok ritka virág van. Ezeket a virágokat lehetőleg kimélni kell, mert ha évről-évre pusztítjátok azokat, néhány évtized alatt teljesen eltűnnek. Sok szomorú példát lehetne felsorolni arra, hogy a művelődés hogyan okozta növények és állatok teljes kipusztulását.

Legyetek tehát okos derék kirándulók. Nem az a jó kiránduló, akinek kezében vagy

botján a legnagyobb virágcsokor van, az ugyanis a szemébe kerül. Az a jó kiránduló, aki nyitott szemmel jár a természetben, aki gondját, fáradságát elfelejti a kirándulás alatt és a ter-

mészet gyönyörű templomának szépséges muzsikaszavát, szeretetét, tanításait és intéseit viszi haza magával.

Dr. Szász Ferenc.

Királyválasztás a dzsungelben.

— Mese. —

Az őserdő hatalmas fái játékos kedvvel ugráltak a kis majmok. Az öreg majom mamák és papák gyönyörködve nézték gyermekeik huncutkodását. Egyszerre hatalmas láрма zavarta meg őket. A légi postások tarka serege keringett fölöttük, majd ellepték a fák összevissza nyújtózó ágait és onnan csipogták meg trillázták el a legújabb szenzációt. De, ahogyan az egymást tuharsógó rikkancsokat nem lehet megérteni, sokáig nem lehetett tudni, hogy mi lehet az, ami ilyen lázba hozta a dzsungel kis újságíróit, póstásait és hangos-erőű rikkancsait.

— Halló, halló, hölgyeim és uraim! dzsungel nagyjai és kicsinyei! — hallatszott jobbról-balról, letről, fentről, erről és arról is. Hatalmas mérközés lesz, új királyválasztás, aki a legerősebb, aki legyőzhetetlen, azt választják meg királynak. Most alkalma lesz mindenkinek megmutatni, hogy mire képes, mekkora bátorság lakozik benne. — Az egyik majompapa boszszusan rázta meg fejét:

— Ugyan, minek ez a sok hü-hó? Hát hova kell jobb király a mostaninál? Van olyan erős, bátor és nagyhangú, mint az oroslán? Ki védi meg jobban a dzsungel népét a villámot okádó fehér állatoktól, akiktől az őserdő minden lakója retteg?

— Ugy van, úgy van, mondogatták többen is, — de azért sohasem lehet tudni, hogy egy ilyen nagy mérközésen, mint amilyen most lesz, nem találunk-e különbet is! — mondták ismét mások. — Mert az igaz, hogy erőben hatalmas az oroslán, de a bölcsessége kevés. Már pedig az emberi állatok nagyon ravaszok.

A vitatkozásokat újabb láрма zavarta meg, mindenhonnan összeseregglő népség lepte el a vidéket. Struce önagysága begyesen illegette-billegette magát. Kengurú ténsasszony a gyerekeit csinosította. Zsiráf úrfi udvarolgotott. Mindenféle halacska gyorsan igyekeztek a közeli tó friss vizébe, ahol boldogan uszkálva felelgettek a kérdésekre: Hogy utaztak? Honnan jöttek? Rég elindultak?

— Óh, nagyon kényelmesen utaztunk, — válaszolták a halacska, — kitűnőek ezek a modern utazási eszközök, vízalattin érkezünk, a cápa remek kényelemmel berendezett gyomrá-

ban és milyen sebességgel! Talán a világgyorsasági rekordot is megjavítottuk.

— Óh, mi a légi utat választottuk, — mondták kényeskedve a madarak, — a sas szárnyain foglaltunk helyet. Csudaszép kilátásban volt részünk. Rengeteg ismeretlen vidék felett repültünk, igazán előkelő és élvezetes volt az utunk.

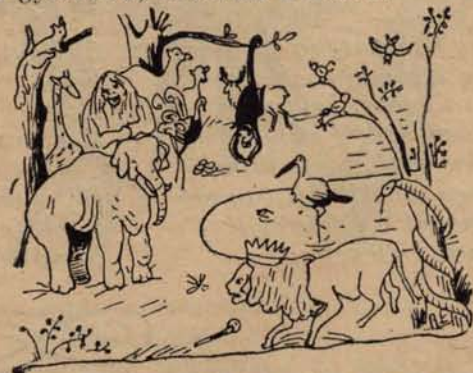
— Na, én már csak gyalog jöttem, — mondta az elefánt — nem szeretem ezeket az új utazási eszközöket.

— Menjünk már, — türelmetlenkedett a majomifjúság, — még el találják kezdeni a mérközést és mi nem leszünk ott. Csakugyan, menjünk már, menjük már! — zúgott fel ezerféle hang és megindult a világ legtarkább serege.

Hatalmas tisztáshoz értek. Ez volt az aréna. Finom puha szőnyeggel volt leterítve. A szőnyeg alapszíne zöld volt, tarka mintával. A küzdőteret kényelmes tribün vette körül, amelyen a sas szárnyán érkező előkelőség foglalt helyet. A hölgyek csőrükkel egy-egyét igazítottak tollruhájukon. A tükröződő hús páholy medencéjében a vízalattin érkezők uszkáltak, frissítették magukat. A hatalmas törzsű, szétágazó tribünök alatt gyalogjárók álltak. A bajnokok még az iltözök lombsátoraiiban voltak. A várakozás izgalma tetőfokra hágott a közönség körében.

— Százat egy ellen, hogy ebben az évben is az oroslán lesz a királyunk, — harsogta az egyik.

— Már én lefogadom, hogy az elefánt kerül ki győztesen, ordította a másik.

Már megkezdődött az oroslán ünnepélyes királlyá koronázása.

— Az a tunya? — kicsinyelte le valaki az elefántot.

Végre előjött a kikiáltó és bejelentette a mérkőzés kezdetét. Egy-egy bajnokot a közönség tetszéssel fogadott, de volt olyan is, akit lehurrogtak. Amikor az oroszlán lépett ki a küzdőtérré, nem akart véget érni az üdviválgás. A hős büszkén rázta meg sörényét és gögösen nézett körül. Hatalmas hangon hívta az ellene küzdőket. Jött a tigris nagyokat szökkelve és a nézők lélegzetüket visszafojtva figyelték az izgalmas mérkőzést. Az oroszlán győzött. Aztán következett a párduc, meg a leopárd, de mindketten elvéreztek az oroszlán rettenthetetlen ereje és hátorsága következtében. Ekkor újra végigharsogott az oroszlán hívó hangja, de már senkinek sem volt mersze kiállni vele. Megkezdődött az ünnepélyes királlyá avatás. Azaz csak kezdődött volna. Mert éppen, hogy hozzá akartak kezdeni, egyszer csak messziről egy hangocska zümmögte:

— Én megmérkőzöm az oroszlánnal. — Nézték jobbra-balra, de senkit sem láttak.

— Ki akar még velem megmérkőzni? — hördült fel rettentő bosszusan az oroszlán, akit bosszantott, hogy a lázas izgalommal várt koronázást megzavarták.

— Én, én! — hallatszott újra a szemtelen hangocska, de most már egészen közel az oroszlánhoz, aki hiába meresztette a szemét, mégse látta az ellenfelét.

— Itt vagyok előtted, te gögzsák, — zümmögte a hang.

— Ah, te vagy, szunyogocska? — ismert rá hirtelen az oroszlán és hatalmas hahotára fakadt és vele kacagott az egész összegyűlt népesség. — No, megállj te szemtelen fickó, lesz neked hadd el hadd!

— Dehogyan állok meg, — felelt a szunyog és az oroszlán orrára telepedett, egy jól szúrva azon.

— Tyűh, fékomadta, — kapta fel a mancsát nagy mérgesen a hős és nagyot csapott a szunyogra. Dehogyan a szunyogra, — a saját orrára, amitől csak úgy szikrázott a szeme. Ekkor már a szunyog a fülébe fészkelte magát. Ismét csapott az oroszlán még böszebben, de ismét csak magát ütötte, mert már akkor a szeme sarkában érezte a bosszantó csipést, majd hol itt, hol ott, mind sűrűbben, mind erősebben ütötte, püfölte magát nyakra-főre, hol felágaskodott, hol hempergett kínjában, de hiába volt minden, a szunyognak ártani úgysem tudott. Újra felharsant a kacagás, de most már mindenki a bosszuságában üvöltő oroszlánon nevetett. Aztán a többség kívánságára királlyá akarták választani az ügyes szunyogot. De voltak, akik ellene szóltak, mert miképp fogja megvédeni őket legrettegettebb ellenségükkel, az emberi állatokkal szemben ez a parányi király? Ekkor megszólalt a csepp győztes:

— Fogadom, hogy megvédelek benneteket a hatalmas ellenségtől. Rajba gyűlve álljuk el az útját a fehér szörnyetegnek, ha a dzsungelbe akar hatolni és fullánkjainkkal a legrémesebb mérgeket oltjuk beléjük, amiktől jobban fognak félni, mint akár a leghatalmasabb oroszlántól.

E fogadalom után ki is kiáltották a szunyogot királynak és azóta retteg az ember a dzsungel titokzatos mélyébe hatolni, ahol ezer veszélyes csipés várja.

Etel néni.

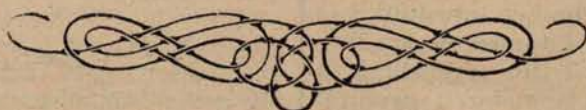
A gögös majom.

Volt egy gazdag bácsinak
Egy kis majmocskája,
Cifra ruhát, kalapot,
Csizmát adott rája.
A kis majom azt hitte:
Nincs nála szebb egy sel!
S magát a tükör előtt
Egyre billegette.

És azután kényesen
Kiült az ablakba, —
Az utcán a sok gyerek
Mind csak őt kacagta, —
Csufolták is eleget,
De csak hizott tőle —
S pöffeszkedve, gögösen
Nézett rájuk ő le...

Ez a kis vers gyerekek
Nektek azt tanítja,
Ne legyen közületek
Egy se hiú, cifra!
Szerény kislányt, kisfiút
Becsüli mindenki —
De a kényest és hiut
Nem szereti senki!

Krúzselyi Erzsébet.

Madarak és fák napja a Hójában.

Feeske Peti: Csivi, csivi, légypecsenyés, szunyogcombos jó reggelt Csicseri Csibi! Hol töltöttétek a tegnapi napot? Nem láttalak benneket a nagy tölgyfán.

Csicseri Csibi: Nem is láthattál, mert mi a Hója erdőben voltunk. Nagyszerűen éreztük magunkat. Képzeld, madarak és fák, napját tartottak. Rengeteg gyerek volt együtt, még zászlót is hoztak. Énekeltek, szavaltak és mondhatom, hogy egyik sem sült bele a szerepébe. Egy pápaszemes, derék férfiú beszédet mondott, a madarak hasznáról.

Csivi Csipi: Igen, Peti pajtás, még rólunk is beszélt, a villásfarku nemzetségről, hogy milyen hasznót hajtunk az embereknek, pusztítjuk a hernyót, meg a káros férgeket.

Csicseri Csibi: Rólam például megállapi-

totta, hogy nagyon jó étvágyam van, és van nap, hogy 80—100 bogarat, legyet is eltüntetek a föld színéről.

Csivi Csipi: Hát ezt nem éppen rólad mondta, hanem csak úgy általában. S te magadra vetted, mivelhogy a légycomboska, meg a szunyogpecsenye gyenge oldalad.

Feeske Peti: S ti ott voltatok a fák lombjai között?

Csicseri Csibi: Igen, és mindent jól hallottunk.

Csivi Csipi: S a pápaszemes férfiú szavaira helyeslően csicseregtünk.

Feeske Peti: No, ha mégegyszer lesz madarak és fák napja a Hójában én is veletek tartok.

László Marcella.

A makkszedők.

— Japán mese —

Z. Kacura eszperantó szövegéből magyarra átdolgozta: **Kormos Jenő.**

Ezelőtt sok száz évvel élt valahol két leánytestvér. A nagyobbik, akit Cseresznyevirágnak hívtak, mindenkiel szemben barátságosan és jószívvvel viselkedett, a kisebbik pedig, akit anyjuk „lelkem, Tavirózsám” néven becézgetett, morcosképű, gögös és kapzsi leány volt. Anyjuk gyűlölte a kedves, jószívű Cseresznyevirágot, mert ő csak mostoha gyermeke volt, s minden szeretetét édes leányára, a gögös Tavirózsára pazarolta.

Hanem azért a szomszédok a kedves Cseresznyevirágot szerették, aki sokszor és szívesen segített nekik a házi munkák elvégzésében. És nem szerették a gögös Tavirózsát, aki csaknem mindig lustálkodott, s mindenkiel gúnyolódott. Anyja pedig nagyon megsértődött a szomszédok kedvezőtlen véleményén és annál jobban gyűlölte, annál jobban gyötörte a szegény, jó leányt.

Egy derűs őszi reggelen, a gonoszlelkű aszszony egy-egy zsákot adott a két leány kezébe, s így szólt hozzájuk: — Ma nagyon szép idő van, menjetek az erdőbe makkot szedni. Ha a zsákokat megtöltöttétek, még napnyugta előtt itthon legyetek.

A két leány útnak indult s nemsokára elérte a szomszédos hegyen levő erdőt. A szorgalmas Cseresznyevirág azonnal dologhoz látott s rövid idő alatt jó sok makkot gyűjtött össze a földön egy csomóba. De mekkora volt szegény leány meglepődése, mikor a makkot zsákjába töltve, látta, hogy az lyukas és így akármennyi makkot szed, mind kihull belőle. A lusta Tavi-

rózsza csak úgy immel-ámmal dolgozott, de azért zsákját nemsokára mégis megtöltötte.

Esteledni kezdett. A gögös és gúnyolódó testvér nénjét szólította: — Hallod-e, te Cseresznyevirág?! Nemsokára este lesz. Én már régen megtöltöttem a zsákomat. Gyerünk haza!

— Ó, te nagyon szerencsés vagy, Tavirózsza. Az én zsákom bizony csak nem akar megtelni, s így üres kézzel nem mehetek haza, — felelte a nagyobbik testvér.

— Csakugyan? Na, erről már igazán nem tehetek. — E szavakkal a gúnyos Tavirózsza gyors léptekkel indult hazafelé, szegény jó nénjét otthagya a nagy sötét erdőben.

A magárahagyott leány szomorúan sírdogált, mert egyre jobban sötétedett és a zsák még mindig nem akart megtelni. A makkért mind beljebb és beljebb hatolt az erdőbe, s közben teljesen besötétedett. Mikor már nem látott dolgozni, vissza akart térni, de csak akkor vette észre, hogy mostohájától való nagy félelmében eltévedett.

— Ó, Istenem! Nem mehetek erre, sem arra! Mit tegyek? — siránkozott féltéken körülnézve. Szomorúan megindult egy irányban s alig lépett vagy százat, mikor nem messze egy kiesi, régi erdei templomot látott. (Folytatjuk.)

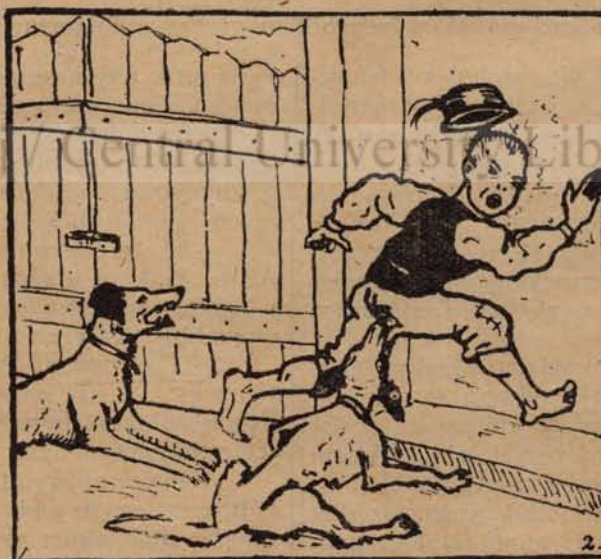
Találós képek.

1.

2.

3.

Itt közlünk le három szövegnélküli képet, gondolkoztatok rajta és írjátok meg a meséjét és küldjétek be. A legügyesebbeket leközzöljük.

Ahogy kis munkatársaink írnak...

A nyári beszámoló pályázatokra vonatkozóan a következőképp ítélték:

Gyéresi Pál I. g. o. t. Satumare: I. díj Imreh Sándor II. g. o. t. Brasov, II. díj Görög Livia, III. díj Makó Tivadar Resita.

Szabó Lilike IV. el. o. t. Cluj: I. díj Friedmann Anci, III. g. o. t., II. díj Bölöni Sári Zalaú, III. díj Kiss Sándor Brasov.

Moskovits Pál II. g. o. t. Brasov: I. díj Gróf

Béldi Margit III. g. o. t. Diciosánmártin, II. díj Kiss Sándor Brasov, III. díj Görög Livia Satumare.

A 9. számú találóskép megfejtése.

A róka meghívta a gólyát ebédre. A gólya nem tudott enni, mert a róka lapostányért ferített. A gólya is meghívta a rókát, de a róka sem ebédelhetett, mert a gólya hosszúnyakú edénybe tálalta fel az ebédet.

Beküldte: gr. Degenfeld Anni, I. el. o. t., Ardasat.

Az Uj Cimborá hírei.

A minap egy livadai kis cimborá látogatott be édesanyjával a szerkesztőségbe. A sápadt, sovány arcban alig ismerem rá az én mindig mosolygó, jókedvű Buczi barátomra. De nem is esoda, ha meg is változott, szegény Buczival nagy baj történt. Megharapta a veszett kutya. Kilenc sebet ejtett rajta. Azonnal a Pasteurbe kellett hozni, ide Clujra. Már jobban van, de a védőoltások miatt még bizonyos ideig benn kell maradniok a Pasteurben.

Kis cimborák, nem tudjuk eléggé hangsúlyozni nektek, hogy óvakodjatok kutyától, macskától, minden állattól. Még simogatni sem jó őket, mert a szőrük, a bundájuk tele van lát-hatatlan bacillusokkal, amelyek a simogatással a kezetekre tapadnak, onnan a szájon keresztül a tüdőbe, a vérbe jutnak, megfertőzik az egész szervezetet s kész a veszedelem. Így kapjátok meg a skarlát, a vörheny, a differitisz és más ragályos betegségeket, nem is beszélve arról a veszedelemről, amely veszett állat harapásából származik.

Az eddigi kedvezőtlen tavaszi időjárás sok kis cimboránkat megviselt. Sokan feküdtek szövődményes influenzában, fül és torokfájással, kanyaróval, mint a kicsi Dibáczy Béla, meg Bánffy Katinka is. Cseke Évike skarláttal feküdt sokáig a klinikán. No, de, hála Istennek, most már mindnyájan túl vannak a veszedelmen.

Az egészség nagy kincs, gyermekek, hogy milyen nagy kincs és érték, akkor tudja meg minden ember, mikor elveszítette. Épp azért, vigyázzatok ti erre a kincsre, s hallgassátok meg szüleitek és jó tanítóitok intelmeit, jó tanácsait, mikor azok az egészségi állapotokra vonatkoznak.

Rajziskola.

Vezeti: Kürthy Klára.

11. számú minta.

No — a szobában már le tudjátok rajzolni a butorokat, ugyszintén a gyümölcsöket, nézzünk szét az erdőben — vajjon a gombát le tudjátok-e rajzolni?

MARCELLA NÉNI PÓSTÁJA

Székely Gyula. Szíves figyelmét köszönjük. A küldött cikket fel fogjuk használni. Csak szeretnénk tudni a beküldő pontos címét. — *Kohn Helén.* A húsvéti keresztrejtvény megfejtésén nagy buzgalommal dolgoztál Helénke.

Ha egyszer lesz időd rá, jöjj be majd a szerkesztőségbe, hogy beszélgessünk veled. — *Suhajda Gézuika.* Megkaptam a leveledet. Szerettem volna, ha azt is odairódnád a neved mellé, hogy hanyadik osztályba jársz. Nem is képzeltek, kis cimborák, hogy milyen nagy jelentősége van ennek. No máskor mindnyájan irjátok mindig a nevetek mellé az osztályotok számát is. — *Zatlokál Katóka.* Hogy is írod, Katóka: „Ha Isten segít és nem leszek beteg, én is beállok a rejtvényfejtők közé. No, remélem én is, hogy a tavaszi napsugár megerősít, s olyan egészséges leszel, mint a makk és hogy te fejtet meg a legtöbb rejtvényt. — *Dibáczy Béla IV. el. o. t.* A 10. számú rejtvény beküldésével még egy esepet sem késtél. Sajnálkozva olvastam, hogy beteg voltál, kanyaróban feküdtél. Csak gondolkodtam, mi az oka annak, hogy az én Béluskám nem ír. Most tudom már, hogy miért, — mert beteg voltál. No de remélem, már nincs semmi baj. A fő, hogy a doktor bácsi rendeleteit pontosan betartsad, akkor aztán hamar megy a gyógyulás. — *Szöke István II. g. o. t.* Leveledet visszatérésem után kaptam kézhez. A rejtvény megfejtést átadtam a rovatvezetőnek. — *Várady László II. g. o. t.* A beküldött megfejtést átadtam a rovatvezetőnek. Az Uj Cimborá húsvéti számában közreadt regénypályázat nem vonatkozik a kis cimborákra, hanem az Uj Cimborá munkatársai számára lett közzétéve. — *Labud Andriská III. el. o. t.* Bátyáid gyakran írtak az Uj Cimborának, de te még most írtál először, Andriská. Örülök, hogy szereted ezt a kis lapot és kedvet kaptál a rejtvényfejtéshez. A most beküldött megfejtés résztvesz a sorsoláson. — *Fodor Margitka IV. el. o. t.* Te is most írtál először az Uj Cimborának. Leveledből azt látom, hogy legjobban a rejtvények érdekelnek. A megfejtésed hibátlan, a rejtvény sorsolásra be is kerül. — *Felker Margit II. g. o. t.* El nem tudom képzelni, hogy hol bolyongott olyan sokáig leveled, hogy csak most kaptuk kézhez. A multévi hiányzó számokat elküldtük. Megkaptad-e? A lapot cimedre újra megindítottuk. — *Fodor Ilonka és Gabi III. el. o. t.* Meg-

fogantak-e a szászszorszép palánták? A nyáron, ha elvirágozott, az érett magvait meggyűjthetitek. — *Dájbukát Jolánka I. el. o. t.* Az utolsó szám rejtvényén ugyancsak törtétek a fejeteket, de végül mégis csak sikerült megfejteni. Ez már derék dolog. A virágmagvak kikeltek és gyönyörűen fejlődnek. Meglátjuk, milyen kis kertészek lesztek. — *Novák Jancsika I. el. o. t.* A betűrejtvény és a pótlórejtvény megfejtése egyként jó. Űgyes voltál, Jancsika! — *Szabó Sanyi I. g. o. t.* Nagy volt az örömd, mikor Hajós Pistától megkaptad a választ, hogy ő is szívesen levelezik veled a nyári szünidőben. S közösen úgy határoztatok, hogy minden két hétben írtok egymásnak. Örömmel látom, hogy egymás iránt így érdeklődtök, csak aztán tartós legyen az érdeklődés. — *Kovács Ancika.* Ezt a levelet már régen vártam tőled, Ancika. Gondolom, hogy nehezen is ment ez az első levél, de már a következőket hamarabb és könnyebben megírod majd. Különösen a vakációban várok tőled hosszú leveleket. — *Sipos Mihály V. el. o. t.* Valóban régen nem írtatok az Uj Cimborának, pedig hej de kíváncsian várom, hogy mi történt a küldött magvaeskákkal? Irod, hogy az iskolában sokat kell tanulni, de azért, a leeketanulás után segítél édesapádnak a mezei munkában is. Derék gyerek vagy Miska! — *Gr. Degenfel Anny I. el. o. t.* Olyan kedves és hosszú levelet írtál, kicsi Anny, hogy örömben kétszer is elolvastam. Már húsvétra meg akartál lépni ezzel a levéllel, de közbe, egy kicsit beteg lettel. No, az a fő, hogy most mégis megkaptam. Irod, hogy a virágmagvaknak nagyon örültél, amelyek azóta már ki is keltek, s mivel gondosan ápolod és öntözgeted őket, nagyon szépen fejlődnek. Hát még, ha kinyílnak, milyen szépek lesznek! A találos kép megfejtése nagyszerűen sikerült. A megfejtés is jó. — *Simon Jolánka II. el. o. t.* Leveledet késve kaptam kézhez. Gondolom, milyen nehezen vártad az üzenetet. Látom, te is ügyes rejtvényfejtő vagy. A beküldött megfejtés hibátlan, így a sorsoláson részt is vesz. — *Bidló Gábor IV. el. o. t.* A 12-ik szám megfejtését átadtam a rovatvezetőnek. — *Konez Györgyi IV. el. o. t.* Mindkét megfejtés hibátlan. A kis rajzfüzetek készítésénél nagyon ügyesen segítkeztél, de meg a többi kis cimborák is. — *Vaska Klárka IV. el. o. t.* Rejtvénymegfejtésed beérkezett. — *Werness Zsófiká IV. el. o. t.* Az Uj Cimborá-találkozók első beszámolóját ügyesen írtad be a könyveeskébe. Rejtvénymegfejtésed átadtam a rovatvezetőnek. — *Hodis Ilke III. g. o. t.* A kép, amelyet nénikédnek meglepetésül festettél, ügyes, bizonyonnyal örült is neki. — *Gábor István I. g. o. t.* Az a kívánságod, hogy kérdezzük meg Borbély Sanyi I. g. o. t. cimboránktól, hogy ha meghívnátok, kimenne-e hozzátok falura nyaralni a szünidőben? Meg fogjuk kérdezni és megírjuk neked.

FEJTÖRŐ

Rovatvezető: Sólyom István.

1. Pótlórejtvény.

Beküldte: *Dájbukát Jolánka.*

— bul, — ános, — ili, — mre, — agda, — andi.
— lga, — óza, — nna, — ntal, — ászló, — lla, — erő,
— erén, — dit, — éla, — erta, — ajos, — ndrás, — ali.

2. Csigarejtvény.

Beküldték: *Imreh Sándor és Bandi.*

s	s	a	L*
a	b	b	á
n	é	z	v
j	r	p	o
á	r	j	t

Megfejtési határidő: 1935 június 1. A megfejtők között jutalmul három könyvet sorsolunk ki.

Helyreigazítás. Az Uj Cimborá 12-ik számában közölt, „Hogy történt a husvétii locsolás?” c. cikk alá tévesen került dr. Szász Ferencz neve.

Erdély legelterjedtebb képes néplapja a

MAGYAR NÉP

amely lap hetenként egyszer, 20 oldalon és nagy példányszámban jelenik meg.

Kérjen mutatványszámot!

Ha valami hirdetni valója van, keresse fel a kiadóhivatalt: Cluj, Str. Baron L. Pop 5. — Előfizetés egy évre 150 Lei, félévre 85 Lei. — Telefon: 6-87.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:
FERENCZY LÁSZLÓ MARCELLA.

Főmunkatárs: **TELEKY DEZSŐ,**

Kiadja: a Minerva Nyomdai Műintézet R.-T. Cluj